



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
شهید بهشتی
مرکز پزشکی، آموزشی، درمانی کودکان مفید

هیدروسفالی

تهیه و تنظیم:

واحد آموزش پرستاری

مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی کودکان مفید



هیدروسفالی به علت عدم تعادل در تولید مایع مغزی نخاعی یا اختلال در جذب توسط سیستم بطنی مغز می باشد. که باعث بالا رفتن فشار مغز و متسع شدن سر می گردد و باعث افزایش دور سر می گردد. هیدروسفالی عموماً در اثر اختلال در جذب می باشد در حال طبیعی مقدار تولید مایع مغزی نخاعی مساوی میزان جذب آن می باشد.

هیدروسفالی دو نوع است:

- ۱) ارتباطی
- ۲) غیر ارتباطی

علائم بیماری:

- ۱) افزایش دور سر (بارزترین نشانه)
- ۲) کاهش سطح هوشیاری
- ۳) چشمان به شکل غروب خورشید یا لوچی
- ۴) عدم تعادل
- ۵) سفتی در عضلات بخصوص پاها
- ۶) استفراغ مکرر
- ۷) اختلال علائم حیاتی (تنفسی نامنظم، کاهش نبض)
- ۸) برآمدگی ملاج ها
- ۹) خواب آلودگی و بهت زدگی
- ۱۰) سر درد
- ۱۱) تشنج

درمان:

دارویی: استفاده از دیاموکس (باعث کاهش تولید مایع مغزی، نخاعی)

جراحی: استفاده از شنت جهت خروج مایع مغزی نخاعی و ثابت نگه داشتن فشار مغز

مراقبت های قبل از جراحی

- ۱) اندازه گیری و کنترل دور سر روزانه
- ۲) کنترل درجه حرارت و وضعیت تنفس
- ۳) کنترل تحریک پذیری
- ۴) رعایت تغذیه مناسب
- ۵) کنترل وضعیت هوشیاری کودک
- ۶) قبل از بستری سر بیمار تراشیده و کودک حمام شود.
- ۷) قبل از جراحی سر بیمار توسط پرستار پرپ می شود.
- ۸) بیمار از ۶ ساعت قبل ناشتا می گردد.

مراقبت های بعد از جراحی

- ۱) حمایت روحی کودک و والدین
- ۲) کنترل مسیر شنت از نظر تورم و قرمزی
- ۳) برقراری تعادل مایعات و الکترولیت ها
- ۴) کنترل علائم از قبیل سطح هوشیاری هیپوکسی، واکنش مردمکها نسبت به نور، بی قراری و استفراغ کودک.

۵) سر همسطح بدن باشد (جهت برقراری جریان

مایع مغزی نخاعی)

۶) اگر کودک مدرسه می رود، اطلاع به مدرسه.

۷) استفاده از ورزشهای سبک که به سر ضربه وارد نشود.

۸) آموزش والدین که با چگونگی ایجاد فشار در شنت و شناسایی علائم افزایش فشار در شنت آشنا باشند.